

Іван Мищак,
старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України,
д-р істор. наук, проф.

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ-МЕДІА
(аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні за 1–30 листопада
2025 року)

Опубліковано: Мищак І. М. Війна росії проти України: аналіз інтернет-медіа (аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні за 1–30 листопада 2025 року) // Україна у відгуках зарубіжної преси. 2025. Вип. 11 (201). С. 6–24.

В огляді публікацій інтернет-медіа за листопад 2025 року було проаналізовано медіаресурси 18 країн світу. Найбільшу активність у висвітленні української тематики проявили інтернет-видання Польщі (14,29 %), США (12,70 %), Угорщини та Великої Британії (по 11,11 %), Іспанії (9,92 %), Німеччини та Канади (по 7,54 %), Франції (6,75 %), Японії (5,56 %), Латвії (5,16 %), Литви (4,76 %), Естонії (3,57 %) (див. *діаграму 1*).

Найбільшу кількість публікацій на українську тематику серед закордонних інтернет-медіа опублікували: польська газета «Rzeczpospolita» (9,13 %), британська «The Guardian» (6,75 %), американські «New York Post» та «The Washington Post», іспанська «La Razón» (по 6,35 %), угорські «Portfolio» та «Nepszava» (по 5,56 %), польський тижневик «Wprost» та канадська газета «Le Journal de Montréal» (по 5,16 %), німецький журнал «Focus» (4,76 %) (див. *діаграми 2, 3*).

Польські видання «Rzeczpospolita» та «Wprost» на своїх шпальтах аналізують мирні ініціативи щодо завершення війни в Україні. У статті «Wprost» розкриваються деталі телефонної розмови прем'єр-міністра Польщі Д. Туска з Президентом України В. Зеленським. Під час телефонної розмови він виклав свою позицію щодо американської мирної пропозиції. Глава польського уряду зазначив, що ця пропозиція «потребує спільної роботи» і наголосив, що «росія не може нав'язувати свої умови Україні та Європі». Редакторка видання «Rzeczpospolita» А. Казимирчук зазначає, що європейські дипломати та офіційні особи з обуренням реагують на деталі мирного плану США, попереджаючи, що це може підірвати їхні зусилля з порятунку України. На їхню думку, план Д. Трампа може зруйнувати зусилля європейців, спрямовані на допомогу Україні. За словами дипломатів, переговори в Брюсселі зараз перебувають на надзвичайно делікатному етапі, оскільки високопосадовці намагаються доопрацювати юридичний текст, який дозволить використовувати заморожені кошти для надання позики українському уряду. В іншій статті «Rzeczpospolita» журналіст Р. Шошин коментує світову реакцію на мирний план США щодо закінчення війни в Україні. Оглядач пише, що після бурі у світових медіа та хвилі критики з боку окремих європейських країн Д. Трамп пом'якшив свою позицію, заявивши, що зміст документа не є остаточним і може бути зміненим. За інформацією «Wprost», президент Польщі К. Навроцький скасував свою зустріч із прем'єром Угорщини В. Орбаном через візит того до російської столиці. Видання підкреслює, що

К. Навроцький послідовно виступає за пошук реальних шляхів припинення війни в Україні, спровокованої російською стороною. Своєю чергою польський політолог, професор Варшавського університету Р. Кузняр у статті для «Rzeczpospolita» пише, що країна-агресор обумовлює угоду про припинення вогню демілітаризацією України та зміною уряду. Водночас справжні причини цієї війни, на переконання професора, – великоросійський шовінізм і мілітаризація російської політики за фашистським принципом.

Польські журналісти висвітлюють становище українських біженців у Польщі. У статті тижневика «Wprost» йдеться про те, що польський парламент остаточно визначив правила перебування українських громадян у країні. Польський Сейм не підтримав альтернативний законопроект президента К. Навроцького, що стосується допомоги українським біженцям. Повідомляється, що 244 депутати проголосували за відхилення ініціативи, вважаючи документ дублюванням уже ухваленого закону. Видання нагадує, що раніше президент Польщі К. Навроцький наклав вето на урядовий варіант і запропонував свій проєкт, але парламент залишив чинними попередні рішення. В іншій статті «Wprost» оглядач П. Барейка інформує про відмову семи воєводств створювати Центри інтеграції для іноземців. П. Барейка нагадує, що центри інтеграції для іноземців були каменем спотикання виборчої кампанії перед президентськими виборами. Праві політики погрожували, що уряд буде «інтеграційні центри для нелегальних мігрантів», а К. Навроцький навіть назвав ці центри «квартирами для нелегальних мігрантів». Водночас журналіст наголошує, що центри інтеграції іноземців із самого початку не мали нічого спільного ні з охоронюваними центрами для іноземців, якими керує прикордонна служба, ні з відкритими центрами Управління у справах іноземців. Ці установи є пунктами інформації та обслуговування іноземців, які легально перебувають у Польщі. Вони розраховані насамперед на громадян України та Білорусі.

Польські видання пишуть про воєнні злочини росіян в Україні. Журналіст газети «Rzeczpospolita» М. Козубаль стверджує, що росіяни ув'язнюють тисячі українців, а також кримських татар. За його словами, правозахисні організації задокументували 98 000 випадків воєнних злочинів представників країни-агресора. Польський оглядач аналізує труднощі, що виникають із документуванням воєнних злочинів та захистом прав людини в зоні російсько-української війни, дії, які вживають міжнародні та українські організації для пошуку та звільнення військовополонених, репресії проти активістів в окупованому Криму, методи, які росіяни застосовують щодо полонених, реакцію міжнародної спільноти на такі дії тощо.

Угорські видання «Portfolio» та «Nepszava» інформують читачів про бойові дії на російсько-українському фронті. Журналіст «Portfolio» Г. Кірай-Гал стверджує, що Покровськ перебуває на межі захоплення російськими військами, а наступ країни-агресора в 2025 році спрямований на завершення загарбання Донбасу, при цьому втрата міста може відкрити шлях до загроз для внутрішніх регіонів України та напрямку на місто Дніпро. Автор описує українську оборонну систему – від Костянтинівки, Слов'янська і Краматорська – до нових ліній між Добропіллям та Павлоградом. Він вважає, що тривалі бої дозволили Україні

перегрупуватися та звести багаторівневі укріплення, здатні стримати прорив ворога. Дещо інша точка зору представлена журналістом «Népszava» Д. Харшаньї, який взяв інтерв'ю у військового експерта М. Такача. Експерт стверджує, що після фактичного прориву біля Покровська країна-агресор просувається малими групами та користується залишеним «коридором» для виснаження оборони, а відсутність завчасно підготовлених рубежів на північний захід від міста підвищує ризики для Краматорська і Слов'янська. М. Такач вважає, що країна-агресор здатна концентрувати ресурси лише на одній великій операції одночасно, тож після Покровська її потенційні «значні перемоги» можливі лише за умови перекидання головного удару на інші напрямки.

Угорські оглядачі розмірковують над перспективами вступу України до ЄС та угорсько-українськими двосторонніми відносинами. Журналіст «Portfolio» М. Шашварі повідомляє, що 5 листопада 2025 року у Брюсселі представлено звіт Європейської Комісії про розширення, де Чорногорію названо найближчою до вступу, а Україна та Молдова отримали позитивну оцінку прогресу попри те, що відкриття переговорних розділів гальмується відсутністю згоди з боку Угорщини. Зазначається, що попередні цілі передбачають можливе завершення переговорів Україною щодо членства в ЄС до кінця 2028 року, тоді як інституційне рішення про технічний супровід процесу без формального відкриття розділів покликане мінімізувати блокувальний вплив Будапешта. Видання «Népszava» пише, що Президент України В. Зеленський, коментуючи щорічний звіт про розширення, який Єврокомісія складає для всіх держав-кандидатів, заявив, що прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан, блокуючи переговорні кластери, фактично надає «конкретну підтримку» російському диктаторові. За інформацією видання, В. Зеленський також висловив сподівання на членство України в ЄС до 2030 року і підкреслив, що дипломатія не має зводитися до «особистостей», а допомога Угорщини полягала б щонайменше в тому, щоб не перешкоджати процесу. Наведено також відповідь на цю заяву В. Орбана, який переконує, що Будапешт виступає лише за стратегічне партнерство з Україною без членства в ЄС. В іншій статті «Népszava» висвітлює реакцію директора з комунікацій правоцентристської партії «Фідес» Т. Менцера на інтерв'ю Надзвичайного та Повноважного Посла України в Угорщині Ф. Шандора, в якому дипломат спрогнозував зміну політичних настроїв у Будапешті після виборів 2026 року та нагадав про етнічних угорців, які загинули у війні проти країни-агресора. Представник угорської влади розцінив ці заяви як образливі та звинуватив Президента України В. Зеленського у прагненні встановити в Угорщині лояльний до України уряд. «Népszava» також наводить результати дослідження прогресивного інституту політичних досліджень «Policy Solutions», згідно з якими більшість громадян Угорщини більше не відчуває загрози втягнення держави у війну, розв'язану країною-агресором, однак через інформаційні кампанії уряду, який очолює прем'єр-міністр В. Орбан, рівень солідарності з Україною суттєво знизився.

Видання Великої Британії «The Independent» та «The Guardian» звертаються до теми мирних переговорів і компромісних рішень для України. Репортерка новин «The Independent» А. Рай викладає точку зору експертів на

питання, якою має бути мирна угода, щоб запобігти майбутній руйнації України. Виступаючи на брифінгу, організованому американським аналітичним центром «Atlantic Council», експерти, які стежать за переговорами, попередили, що погана угода для України також стане стратегічною поразкою для вільного світу. Віцепрезидент Центру стратегії та безпеки ім. Скоукрофта М. Креніг вважає, що будь-яка угода про припинення війни, швидше за все, вимагатиме непростих компромісів. За його словами, найважливішим завданням на цьому етапі є запобігання сценарію, який дозволить російському диктатору перетворити Україну на маріонеткову державу. Професор Школи державних та міжнародних відносин Принстонського університету К. Рот на шпальтах «The Guardian» доводить, що запропонований мирний план поставить під загрозу демократію України та її суверенітет. За його словами, Д. Трамп продовжує ставитися до війни в Україні як до простої територіальної суперечки. Натомість К. Рот наголошує, що йдеться про українську демократію і бажання російського диктатора її знищити, щоб вона більше не служила для російського народу привабливим зразком відповідальної влади.

Медіа Великої Британії відзначають значний прогрес України у виготовленні високотехнологічного озброєння. У статті для «The Independent» кореспондент Т. Балмфорт робить огляд далекобійної зброї, яку Україна розробляла протягом усієї російсько-української війни. Автор зазначає, що удари українських безпілотників далекого радіусу дії з повітря та з моря неодноразово порушували роботу російської інфраструктури. Т. Балмфорт наводить характеристики ракет «Нептун», «Довгий Нептун», FP-5 «Фламінго», «Рута», «Паляниця», «Пекло» а також безпілотників великої дальності FP-1 і «Лютий». За словами Т. Балмфорта, всі ці засоби враження вже застосовувалися для ударів по російських об'єктах. В іншій статті видання ідеться про масове виробництво в Україні нових безпілотних літальних апаратів-перехоплювачів власної розробки, що є важливим кроком на шляху зміцнення її протиповітряної оборони. Як пише журналістка О. Гармаш, ці дрони використовують запатентовану технологію «Octorus» для перехоплення і знищення одноразових ударних дронів типу «Shahed» і йому подібних. Підкреслено, що безпілотники-перехоплювачі, вартість яких становить кілька тисяч доларів кожен, важливі для України, оскільки держава може заощадити свої дорожчі ракети для більш швидких та смертоносних крилатих і балістичних загроз. Редактор відділу технологій газети «The Guardian» Р. Бут опублікував матеріал про бонусну систему, яка діє серед БПЛА-підрозділів в українській армії. Її сенс полягає у тому, що за кожну знищену ціль нараховують певну кількість балів, які потім можна обміняти на зброю на платформі «Brave1 Market», що пропонує понад 100 різних дронів, автономних транспортних засобів та іншого спорядження для ведення бойових дій із використанням дронів.

Британські журналісти розкривають деталі кількох успішних спецоперацій Сил оборони України. Журналістка «The Independent» Б. Гуч, спираючись на заяву ВМС ЗСУ, повідомляє про знищення елітного російського спецпідрозділу на буровій платформі «Сиваш» у Чорному морі, яку окупанти використовували як військову позицію та розвідувальний пункт. Як інформує журналістка, мішенню стала одна з так званих «вишок Бойка», захоплених після

анексії Криму в 2014 році. За її словами, удар був точним і дозволив вивести з ладу обладнання, яке забезпечувало російське контролювання судноплавства і повітряного простору в північно-західній частині Чорного моря. Своєю чергою журналісти агенції «Associated Press» Е. Вілкс, С. Фрейзер та І. Кошів на шпальтах «The Independent» пишуть про спільну операцію СБУ, ГУР і ВМС України, які морськими безпілотниками «Sea Baby» уразили в Чорному морі два танкери російського «тіньового флоту». Зазначено, що морські дрони «Sea Baby» вивели з ладу судна, які могли перевозити нафти майже на 70 млн дол. і допомагали російській стороні обходити міжнародні санкції.

Британські видання пояснюють читачам важливість для України Покровська та інших міст Донбасу. Репортери Е. Осборн і Ф. Хоске в статті для «The Independent» розмірковують, чому кремлівська влада так прагне захопити Покровськ і куди піде далі. За словами авторів, якщо російські війська захоплять Покровськ та Костянтинівку, це дасть їм платформу для просування на північ до двох найбільших міст Донеччини – Краматорська та Слов'янська. Крім того, це буде найважливіший територіальний здобуток російської армії в Україні з моменту захоплення Авдіївки на початку 2024 року. Репортер «The Independent» А. Крофт також коментує ситуацію в Покровську та Мирнограді. Із посиланням на окремих військових аналітиків зазначається про сумнівну доцільність продовжувати оборону Покровська. На думку аналітиків видання, це може призвести до невиправданих втрат українських військових. У цьому контексті кореспондентка «The Guardian» А. Кассам повідомляє про висадку українських спецпідрозділів в оточеному російськими військами місті Покровськ. Зазначено, що операція проходить під керівництвом начальника ГУР Міністерства оборони України К. Буданова і має на меті стабілізувати ситуацію в стратегічному населеному пункті.

Аналіз співвідношення сфер огляду української проблематики у закордонних інтернет-виданнях упродовж листопада 2025 року засвідчив, що оглядачами більш активно оцінювалися роль і місце нашої держави у світовій політиці (75 %). Російському вторгненню в Україну в оглядах закордонних медіа приділено значно менше уваги (25 %) (див. діаграми 4, 5).

Російське вторгнення в Україну в закордонних інтернет-медіа за структурою висвітлених питань виглядає так: діяльність української влади – 21 %, прогнози та коментарі щодо ситуації на фронті – 19 %, оперативна робота ГУР, СБУ та спецпідрозділів Сил оборони України – 17 %, робота ДБР, САП та НАБУ – 13 %, обстріли території України російською армією – 11 %, воєнний потенціал України – 6 %, портрети українського спротиву – 5 % (див. діаграму 6).

Російське вторгнення в Україну найчастіше висвітлювалося: британською газетою «The Independent» (12,70 %), іспанською «La Razón», американською «New York Post» та британською «The Guardian» (по 11,11 %), польською «Rzeczpospolita» (9,52 %), американською «The Washington Post» (7,94 %), французькою «Le Parisien» та угорською «Népszava» (по 6,35 %), канадською «Le Journal de Montréal» (4,76 %), німецьким журналом «Focus» (див. діаграму 7).

Упродовж листопада 2025 року діяльність української влади стала головною темою новин закордонних інтернет-медіа.

Значна увага оглядачів та експертів прикута до висвітлення корупційного скандалу в Україні. Кореспонденти американського видання «The Washington Post» Ш. О'Грейді, С. Моргунов, К. Худов і Д. Л. Стерн пишуть, що Президент України В. Зеленський опинився під безпрецедентним подвійним тиском – гучного корупційного скандалу всередині країни та вимог Вашингтона погодитися на мирний план, який передбачає суттєві поступки російській стороні. Читачів інформують, що НАБУ оприлюднило дані про масштабну корупційну схему в енергетичному та оборонному секторах саме тоді, коли Україна живе в умовах найважчої за роки війни зими. Журналісти пишуть, що на тлі відключень світла та холоду українці сприйняли ці викриття як удар у спину. Кореспондентка агентства «Associated Press» С. Куллаб у статті для британської «The Independent» коментує скандал із розкраданнями та хабарями в «Енергоатомі». Зазначається, що розслідування, у ході якого, за даними НАБУ, було проведено понад 70 обшуків, було позитивно сприйняте Президентом України В. Зеленським, який закликав до відставки міністрів юстиції та енергетики. Журналістка наголошує, що корупційний скандал став однією зі значних урядових криз із часу повномасштабного російського вторгнення. Канадське видання «Le Journal de Montreal» пише про відсторонення з посади міністра юстиції України Г. Галущенка за ймовірну причетність до справи про розкрадання 100 млн дол. в енергетичному секторі, організованому, за версією слідства, соратником Президента України В. Зеленського Т. Міндічем. Видання зазначає, що цей випадок стався в той час, коли В. Зеленський, який практично не піддавався критиці з початку російського вторгнення в 2022 році, отримав значну долю критики. Також міститься інформація про арешт ексочільника компанії «Енергоатом» В. Кудрицького. Зауважено, що корупційний скандал викликав значний суспільний резонанс. Кореспондент німецької «Frankfurter Allgemeine» К. Шуллер помилкою з боку Президента України В. Зеленського вважає призначення на ключові посади старих друзів. Автор констатує, що вже вдруге серйозний корупційний скандал шкодить репутації В. Зеленського. Перший раз, нагадує оглядач, це сталося, коли готувалося обмеження повноважень НАБУ. Репортер американської «New York Post» Ш. Гелвін інформує, що Президент України В. Зеленський 15 листопада 2025 року на своєму телеграм-каналі оголосив про початок повного перезавантаження ключових державних підприємств енергетичного сектору, що передбачає кардинальні зміни в управлінні та проведенні всебічних фінансових аудитів. У дописі констатується, що ці дії пов'язані з найбільшим корупційним скандалом за часів президентства В. Зеленського, привласненням державних коштів високопоставленими посадовцями у співпраці з підрядниками державних енергетичних компаній.

Низка закордонних видань повідомила про відставку керівника Офісу Президента України А. Єрмака. Журналістка американської «The New York Post» К. Дорнбос пише, що колишній керівник Офісу Президента України А. Єрмак після корупційного скандалу заявив про наміри піти на фронт. Вона опублікувала скрин відповіді А. Єрмака на своїй сторінці в мережі Х. Позаштатний редактор польської «Rzeczpospolita» А. Ломановський також

коментує відставку А. Єрмака. Журналіст пише, що під тиском антикорупційних органів Глава Української держави прийняв відставку свого соратника, що стало ще одним потужним ударом по В. Зеленському в боротьбі з «абсурдним планом Трампа». Британський журналіст газети «The Guardian» Ш. Вокер вважає, що відставка А. Єрмака може мати колосальні наслідки для внутрішнього управління, а також позиції України на мирних переговорах з Білим домом.

Прогнози та коментарі щодо ситуації на російсько-українському фронті привертають активну увагу іноземних медіа. Найбільше коментарів стосується покровського напрямку. Як повідомляє американська «New York Post», із приблизно 700 тисяч російських військовослужбовців, які перебувають на території України, близько 150 тисяч спрямовані саме до району Покровська, зокрема до наступу залучені потужні механізовані частини та чотири бригади морської піхоти. Кореспондент іспанської газети «La Razón» Р. Аверчук стверджує, що потенційна перемога в Покровську набуває дедалі більшого політичного значення, крім суто військових переваг. За його словами, хоча бої різної інтенсивності тривають вздовж приблизно 1000 км активного фронту, серія заяв російських та українських представників поставила місто в центр уваги, оскільки обидві сторони направили туди додаткові сили, намагаючись схилити чашу терезів на свій бік. Продовжуючи цю тему, оглядач польської «Rzeczpospolita» А. Ломановський додає, що останніми днями російські війська посилили контроль над містом і до нього проникло безліч диверсійних груп. Автор пише, що зі свого боку Україна, крім спецпідрозділів ГУР, перекинула в місто підрозділи штурмових військ, спецназ військової служби правопорядку, підрозділи Сил спеціальних операцій та механізовані бригади. Редактор британської «The Independent» С. Кайлі, який повернувся з лінії фронту в районі Покровська, в публікації пояснює, що російські заяви про те, що вони оточили Сили оборони України в цьому районі, є хибними. Він вважає, що жодне слово з заяви російського міністерства оборони не заслуговує на довіру і є пропагандою. Більш поміркованою є позиція кореспондентки іспанської газети «La Razón» М. Гальярдо, яка зауважує, що Покровськ вже кілька місяців є ареною однієї з найвирішальніших битв на фронті. Авторка пише, що недавні повідомлення вказують на можливий перехід міста під контроль країни-агресорки, проте дані з місця подій відрізняються. Угорський аналітик Д. Гусак на шпальтах «Portfolio» стверджує, що поширені кадри вторгнення підрозділів країни-агресора до Покровська на легких мотоциклах і переобладнаних цивільних автівках не свідчать ні про «геніальний маневр», ні про «повний крах», а радше про адаптацію до фронту, де панують ударні безпілоти й виснажені парки бронетехніки. Автор зазначає, що техніка з решітками й сітками покликана зменшити втрати від FPV-дронів, тоді як брак захищених платформ і висока вразливість важкої броні змушують і українську, і російську сторони дедалі частіше застосовувати пікапи, багі та мотоцикли. На думку автора, естетика екшену «Шалений Макс» підриває репутацію російського ОПК і може послаблювати стримуючий ефект для сусідів країни-агресора, але водночас відповідає логіці сучасного бою.

Оперативна робота ГУР, СБУ та спецпідрозділів Сил оборони України викликає інтерес іноземних медіа. Японське видання «The Japan Times» інформує, що українські морські дрони «Sea Baby» вразили в Чорному морі два підсанкційні танкери «KAIRO» та «VIRAT», що належать російському «тіньовому флоту». Відзначено, що це була спільна операція 13-го Головного управління військової контррозвідки СБУ з ВМС України. За словами автора статті, по суднах успішно відпрацювали модернізовані морські дрони, які можуть долати великі дистанції та оснащені посиленними бойовими частинами. Про цю саму спеціальну операцію повідомляє британська «The Independent». У низці інших повідомлень закордонних медіа ідеться про успішні атаки спеціальних сил України на нафтову та газову інфраструктуру росії. Так, американська репортерка «New York Post» Г. Фахмі пише, що Головне управління розвідки Міноборони України вивело з ладу російський нафтопровід «Кольцевой» поблизу російської столиці – систему довжиною понад 400 км, яка транспортувала дизель, бензин та авіаційне паливо з російських нафтопереробних заводів. В іншій статті «New York Post» оглядач Р. Рейєс пише про атаку Новокуйбишевського нафтопереробного заводу в Самарській області, який входить до десятки найбільших російських нафтових об'єктів. За словами автора, цей НПЗ був задіяний для забезпечення потреб російської армії, зокрема завод є одним з основних виробників пального найвищого сорту для реактивних двигунів. Акцентовано увагу на тому, що атаку було здійснено за допомогою нових українських реактивних безпілотників «Барс», які здатні вражати цілі на відстані сотень кілометрів у глиб країни-агресора.

Роль і місце України у світовій політиці за структурою висвітлених у листопаді 2025 року питань виглядає так: мирні пропозиції та переговорний процес – 27 %, реакція світових політиків, діячів та організацій на події в Україні – 12 %, вплив російського вторгнення в Україну на світову політику й економіку – 9 %, збройна допомога Україні – 8 %, фінансова та економічна допомога Україні – 7 %, санкції проти росії, закордонне експертне середовище про війну в Україні – по 5 % (див. діаграму 8).

Найчастіше роль і місце України у світовій політиці упродовж аналізованого періоду висвітлювали: польські видання – газета «Rzeczpospolita» (8,99 %) та тижневик «Wprost» (6,88 %), угорська газета «Portfolio» (6,35 %), американська «The Washington Post» (5,82 %), німецький журнал «Focus», британська газета «The Guardian», угорська «Nepszava» та канадська «Le Journal de Montréal» (по 5,29 %), іспанська «La Razón» та американська «New York Post» (по 4,76 %) (див. діаграму 9).

Упродовж листопада 2025 року мирні пропозиції та переговорний процес були головною темою обговорення в іноземних інтернет-виданнях. На шпальтах медіа переважно обговорювалися деталі мирного плану, запропонованого Україні адміністрацією Д. Трампа. Журналіст французького тижневика «Le Journal du Dimanche» К. Жерар повідомляє, що президент США Д. Трамп запропонував мирний план із 28 пунктів, який передбачає відмову України від низки територій в обмін на надання американських гарантій безпеки. Згідно з оприлюдненими даними, ініціатива вимагає визнання суверенітету

країни-агресора над Кримом та Донбасом, часткову передачу під контроль російської влади Запорізької та Херсонської областей, а також скорочення чисельності української армії. Автор зазначає, що Донбас пропонується оголосити демілітаризованою зоною без присутності військ загарбника, а до процесу врегулювання як посередники мають бути залучені Туреччина та Катар. Журналісти американської газети «The Washington Post» стверджують, що адміністрація президента США Д. Трампа відновлює спроби припинити російсько-українську війну, зокрема спецпосланець С. Віткофф просуває оновлений «мирний план» з пунктами, які вже раніше були відкинута Україною. Натомість репортерка іншої американської газети «New York Post» К. Дорнбос пише, що держсекретар США М. Рубіо, вочевидь, спростував інформацію про те, що США вирішили просунути мирний план щодо України, ставши першою офіційною особою адміністрації Д. Трампа, яка публічно пом'якшила очікування щодо передбачуваної угоди. Із посиланням на М. Рубіо повідомляється, що США продовжать розробляти список потенційних ідей щодо припинення війни, ґрунтуючись на пропозиціях обох сторін конфлікту. Канадське видання «Le Journal de Montreal» також пише про нову мирну пропозицію, яку Україна отримала від США. Незважаючи на заклики України посилити тиск на російську сторону, зауважує автор допису, новий американський план, як повідомив виданню високопосадовець, що говорив на умовах анонімності, мабуть, повторює максималістські умови, раніше висунуті російською стороною, вимоги, які українська влада засудила як рівносильні капітуляції. У редакційній статті естонської газети «Eesti Päevaleht» піддається критиці розроблений США «мирний план». Наголошено, що чим більше деталей стають зрозумілими, тим очевиднішим стає те, що це «небезпечна та мерзенна домовленість, яка загрожує похитнути весь світовий порядок». Прийняття такого мирного плану США, стверджує автор статті, послало б сигнал усьому світу, що насильство окупається, світом знову правили б сильніші, і це спонукало б інших диктаторів окупувати території своїх сусідів, не кажучи вже про нові загарбницькі амбіції російського диктатора. Схожу але дещо пом'якшену думку висловлює оглядач німецької газети «Frankfurter Allgemeine». Автор пише, що пропозиція мирного плану президента США Д. Трампа щодо припинення російської агресивної війни в Україні містить величезний потенціал для конфлікту, зокрема численні пропозиції, які Україні, ймовірно, буде важко прийняти. Експерт з Інституту розвитку та демократичних трансформацій І. Дьярматі в дописі для угорської «Portfolio» зазначає, що після вступу на посаду президента США Д. Трампа активізувалися ініціативи щодо завершення війни проти України, а реалістичним шляхом гарантування безпеки для України він вважає не прискорене набуття членства в НАТО, а дво- і багатосторонні угоди про допомогу та політичне закріплення зобов'язань за статтею 42(7) Договору про ЄС. На думку автора, російського диктатора до переговорів можуть підштовхнути поєднання посиленних санкцій США та ЄС і продовження української стратегії цілеспрямованих ударів по нафтопереробній інфраструктурі на російській території. Латвійське видання «Diena», реагуючи на новини про новий план США щодо припинення війни проти України, цитує Верховну представницю

Європейського Союзу з закордонних справ К. Каллас, яка наголосила, що для того, щоб будь-який мирний план спрацював, Україна та Європа повинні бути залучені до його підготовки.

Реакція світових політиків, діячів та організацій на події в Україні також належить до топ-тем іноземних медіа. Репортер М. Алгміді на сторінках канадської «The Toronto Sun» пише, що дводенна зустріч глав дипломатичних відомств Канади, США, Франції, Італії, Японії, Німеччини, Великої Британії та ЄС, до яких приєдналися Україна, Бразилія, Індія, Саудівська Аравія, Мексика, Південна Корея і ПАР, була однією з ключових подій канадського головування в «Групі Семи». Після проведеного саміту міністри закордонних справ країн «Групи Семи» зробили спільну заяву щодо України. Зокрема, «Група Семи» підтвердила непохитну підтримку територіальної цілісності України. Спільне комюніке наголошує на основоположних принципах: кордони не можна змінювати силою, а агресор повинен заплатити. Держави-підписанти також підтвердили готовність збільшувати економічні витрати для російської сторони й розглядати варіанти використання заморожених російських активів на користь України. Японська газета «The Asahi Shimbun» пише, що прем'єр-міністерка Японії С. Такаїчі в першій телефонній розмові запевнила Президента України В. Зеленського, що Японія продовжуватиме підтримувати Україну в тривалій війні з російською агресією. Інша японська газета – «The Japan Times» – коментуючи цю розмову, відзначила слова С. Такаїчі про те, що її країна рішуче підтримуватиме зусилля України щодо досягнення справедливого та міцного миру якомога швидше. Литовська газета «Lietuvos rytas» інформує про телефонну розмову президента Литви Г. Науседи з президентом Сербії А. Вучичем, під час якої лідери країн обговорили процеси європейської інтеграції Сербії, прогрес у реформах, підтримку України та безпекову ситуацію на Західних Балканах. Г. Науседа зазначив, що підтримка України та зупинення російської агресії відповідають інтересам безпеки всієї Європи. Президент Литви закликав Сербію прагнути до повного узгодження своєї зовнішньої та безпекової політики зі спільною зовнішньою та безпековою політикою ЄС, особливо у сфері санкцій проти країни-агресора. У схожому руслі литовська газета «Verslo žinios» пише про зустріч у Вашингтоні міністра закордонних справ Литви К. Будріса з державним секретарем США М. Рубіо. За даними Міністерства закордонних справ Литви, на зустрічі К. Будріс та М. Рубіо, серед іншого, обговорили прагнення до довгострокового та сталого миру в Україні. За словами К. Будріса, важливо забезпечити безперервну військову та фінансову підтримку України, а також продовжувати всіма засобами тиснути на країну-агресора, обмежуючи можливість продовження війни.

Упродовж листопада 2025 року більшість повідомлень у закордонних медіа щодо української проблематики мала нейтральну тональність (69,05 %). Частка позитивних повідомлень склала 18,25 %, а негативних – 12,70 % (див. діаграму 10).

Найчастіше закордонні інтернет-медіа у нейтральному контексті висвітлювали діяльність української влади, перебіг дій на російсько-

українському фронті, ситуацію з українськими біженцями в інших країнах. У досліджуваній період місце і роль України у світовій політиці представлені в 147 нейтральних статтях та повідомленнях. 28 статей і повідомлень вирізнялися позитивною тональністю, а 14 – негативною. Що стосується ситуації в Україні безпосередньо під час російського вторгнення, то нейтральна інформація представлена в 27 статтях і повідомленнях. Кількість позитивних і негативних новин про Україну була однаковою – по 18 статей і повідомлень (див. діаграму 11).

Упродовж листопада 2025 року переважно нейтральна тональність статей про Україну характерна для інтернет-видань Литви («Lietuvos rytas», «Verslo žinios»), Канади («Le Journal de Montréal», «The Toronto Sun»), Франції («Le Parisien»), Польщі («Rzeczpospolita») та ін.

Переважно нейтральна та співчутлива тональність повідомлень характерна для статей, в яких автори обґрунтовують доцільність підтримки України. Кореспондент німецької газети «Frankfurter Allgemeine» Т. Гутчкер інформує про опір бельгійського уряду плану Європейської комісії щодо підтримки України «репараційним кредитом». Автор звертає увагу на лист прем'єр-міністра Бельгії Б. де Вевера до голови Європейської комісії У. фон дер Ляєн, в якому пропозицію «репараційного кредиту» названо «фундаментально неправильною». Окрім своїх раніше висловлених заперечень, Б. де Вевер сказав, що якщо зараз поспішити, то побічним збитком буде те, що «ми, як ЄС, фактично запобіжимо мирній угоді». З іншого боку, журналістка польської газети «Rzeczpospolita» І. Трусевич пише, що Україна та Міжнародний валютний фонд на рівні персоналу досягли домовленості про нову програму підтримки, яка розрахована на 4 роки. За її словами, загальний обсяг програми 8,2 млрд дол. допоможе профінансувати критичні видатки, зберегти макрофінансову стабільність і залучити додаткову зовнішню підтримку, яка для України критично важлива в наступні роки. Американський журналіст, автор та політичний коментатор Д. Джейкоб Голдберг у статті для канадської «The Toronto Sun» пише, що, на його думку, люди, які дотримуються гасла «Америка насамперед», вважаючи, що допомога Україні не на користь Америки, помиляються. Автор доводить, що країна сьогоденішнього російського диктатора – ворог Америки, саме тому існує переконливий моральний аргумент на користь допомоги Україні в спротиві незаконному та жорстокому російському вторгненню. На шпальтах литовської газети «Verslo žinios» генеральна директорка компанії «Omberg Group» Д. Лауміте розповідає, що щире бажання команди допомогти тим, хто найбільше потребує допомоги, є одним із найбільших стимулів братися за соціальні проєкти. Одним із напрямів діяльності компанії є підтримка України, що здійснюється через благодійний фонд підтримки «Тризуб», який очолює А. Шимкус, експерт з питань енергетики юридичної фірми «Sorainen». За його словами, підтримка українських солдатів і добровольців – елементарна та необхідна вдячність за надану можливість жити і творити сьогодні. Журналіст французької газети «Le Parisien» Л. Престімонако інформує про візит до Херсону американської акторки А. Джолі. Зазначається, що акторка відвідала також низку медичних закладів поблизу лінії фронту в

межах гуманітарної місії. Під час візиту А. Джолі поспілкувалася з місцевими жителями та волонтерами, які живуть і працюють в умовах постійних атак з боку російської армії. Видання наводить слова представника благодійної платформи «United24» про те, що такі візити важливі для відчуття підтримки й солідарності з Україною.

У нейтральному контексті іноземні медіа подають інформацію про становище українських біженців у різних країнах. Німецький тижневик «Focus» публікує статтю про українських біженців у Німеччині. Описано найбільший приймальний центр для біженців з України на території колишнього аеропорту «Tegel» у Берліні, який майже з початку російського вторгнення в Україну слугував центром прийому людей, хоча піддавався критиці щодо умов проживання. Відзначено зміну підходів до підтримки й інтеграції українських біженців. Замість тимчасового житла з низьким рівнем комфорту та обмеженим особистим простором, як це було у випадку з «Tegel», влада тепер зосереджується на невеликих квартирах у різних районах Берліна, наголошуючи, що це найкращий спосіб інтеграції біженців. Латвійська газета «Neatkarīgā Rīta Avīze» повідомляє, що, згідно з планом заходів підтримки, підготовленим Міністерством внутрішніх справ, у 2026 році на заходи підтримки українських резидентів у Латвії заплановано 39,7 млн євро. Міністерство внутрішніх справ зазначає, що бойові дії в Україні тривають, тож безпечне повернення до України буде неможливим для більшості осіб, які отримують тимчасовий захист. Натомість американське видання «The Washington Post» пише про те, що десятки українців, ймовірно, будуть депортовані зі США в межах великої кампанії з виселення мігрантів, яку проводить адміністрація Д. Трампа. Видання посилається на судові документи Міністерства юстиції США. Також газета цитує Посла України в США О. Стефанішиної. За її словами, посольству відомо про приблизно 80 громадян України, щодо яких видано остаточні накази про видворення «через порушення законодавства США».

Позитивні повідомлення щодо українського питання упродовж листопада 2025 року з'являлися переважно в інтернет-виданнях Латвії («Diena», «Neatkarīgā Rīta Avīze»), Іспанії («La Razón», «El Mundo»), Японії («The Japan Times», «The Asahi Shimbun»), Великої Британії («The Independent», «The Guardian»), Естонії («Postimees», «Eesti Päevaleht»).

Серед позитивних новин оглядачі та експерти передусім відзначають надання військової, технічної та фінансової підтримки Україні. Іспанська газета «La Razón» та канадська «Le Journal de Montreal» подають інформацію про те, що Данія, Естонія, Фінляндія, Ісландія, Латвія, Литва, Норвегія та Швеція оголосили про виділення коштів на спільний пакет військової допомоги для України у розмірі 500 млн дол. За рахунок цих коштів буде профінансовано закупівлю американського озброєння в рамках механізму Перелік пріоритетних потреб України (PURL). Журналіст французького тижневика «Le Journal du Dimanche» Г. Крюшодо описує механізм програми PURL, яка дозволяє країнам НАТО закуповувати американське озброєння для передачі Україні відповідно до її пріоритетних потреб. Автор зауважує, що Німеччина та країни Північної Європи вже збільшили фінансування цієї ініціативи, тоді як Вашингтон

використовує її для уникнення прямого залучення у війну та підготовки ґрунту для можливих переговорів із російським диктатором. На шпальтах іспанської «La Razón» оглядач Р. Аверчук повідомляє, що Україна планує отримати 250 сучасних літаків, включаючи 150 шведських винищувачів «Gripen», для зміцнення Повітряних сил ЗСУ та захисту свого неба від російської загрози. За словами автора, плани, оголошені владою України, спрямовані на отримання певної кількості винищувачів «F-16» та «Rafale» на додаток до шведських літаків, постачання яких було попередньо узгоджено Президентом України В. Зеленським та прем'єр-міністром Швеції У. Крістерссоном. Журналіст польської «Rzeczpospolita» П. Мазуркевич відзначає позитивну динаміку розвитку польського бізнесу в Україні. За його інформацією, із 2022 по 2024 роки вартість іноземних онлайн-замовлень в Україні зросла майже в чотири рази, і цьому сприяли польські продавці. Наголошено, що Україна стає все більш важливим напрямом для розширення послуг електронної комерції для Польщі. Згідно з дослідженням логістичної компанії «Fulfilio», результати якого першою опублікувала газета «Rzeczpospolita», в Україні вже працюють 20 % польських інтернет-магазинів, а ще 10 % планують вийти на цей ринок.

Низка іноземних видань повідомляє про підтримку закладів культури й освіти та надання гуманітарної допомоги Україні. Латвійська газета «Neatkarīgā Rīta Avīze» розмістила повідомлення про організацію благодійної акції асоціацією «Tavi draugi» та національним оператором поштового зв'язку VAS «Latvijas pasts» до 31 березня 2026 року, запрошуючи жителів Латвії придбати та передати в'язані вироби українським солдатам. Зазначається, що це вже шоста кампанія «Tavi draugi» та VAS «Latvijas pasts» на підтримку України. Кореспондентка британської газети «The Guardian» К. Вілшер пише, що бретонська благодійна організація «Kernic Solidarités» надіслала до України дві партії сіток загальною довжиною 280 км для створення антидронових тунелів і захисту військових та цивільного населення поблизу лінії фронту. Журналістка також вказує, що така ініціатива поширена в інших країнах. Зокрема, сотні тонн старих сіток також були пожертвовані для України рибалками Швеції та Данії. Латвійське видання «Diena» інформує читачів про ініціативу Латвійської академії музики імені Язепса Вітолса (JVLMA) та благодійної організації «Фонд Осокіна» «Надішли музику Україні». Охочих запрошують пожертвувати музичні інструменти, щоб надіслати їх як подарунки дитячим музичним школам Чернігівської та Київської областей, де багато музичних шкіл та їхнє обладнання постраждали внаслідок російських атак. У рамках ініціативи також заплановано кілька концертів на підтримку України за участю викладачів та студентів музичної академії.

Негативна тональність інформаційних повідомлень про Україну прослідковувалася передусім в інтернет-виданнях Угорщини («Nepszava», «Portfolio»), Польщі («Rzeczpospolita», «Wprost»), Німеччини («Frankfurter Allgemeine», «Focus»).

Іноземні оглядачі та експерти в негативному контексті коментували корупційний скандал в компанії «Енергоатом», про що йшлося вище. На цьому тлі відзначено конкретні кейси, як корупційний скандал шкодить

Україні. Зокрема, редакторка польського видання «Rzeczpospolita» А. Казимирчук повідомляє, що чеська громадська ініціатива «Подарунок для Путіна» тимчасово призупинила реалізацію планів щодо купівлі ракети «Фламінго» для України. Рішення пояснили повідомленнями про нібито зв'язки виробника «Fire Point» із бізнесменом Т. Міндічем, який є підозрюваним у справі про корупцію в українській енергетиці. Організація заявила, що поки не переказуватиме виробнику «Fire Point» зібрані 12,5 млн крон (понад 500 тисяч євро), оскільки в організації виникли «серйозні сумніви» в тому, що кошти підуть саме на ту ракету, на яку призначалися.

Певною мірою критичні та скептичні повідомлення стосуються перспектив швидкого вступу України до ЄС. Оглядач німецької газети «Frankfurter Allgemeine» Н. Буссе вважає, що ідея швидко прийняти Україну до ЄС завжди мала відтінок геополітичного бачення. По-перше, Україні бракує важливих передумов, що вкотре продемонстрував останній звіт Європейської комісії про розширення. Не всі з них, на його переконання, є наслідком війни, зокрема невирішене питання боротьби з корупцією. Той факт, що вибори не проводяться, за словами Н. Буссе, є політично шкідливим для країни та зрештою перешкоджає її шляху до членства в ЄС. Але без миру, каже журналіст, неоліки важко подолати, тому Україні, перш за все, потрібно припинення війни. Заступниця редактора британської газети «The Guardian» з питань Європи К. Батлер розкриває проблему вступу України до Європейського Союзу. Журналістка пише про посилення тиску з боку Президента України В. Зеленського на уряди країн ЄС, аби прискорити повільний процес вступу. Зазначено, що в Брюсселі офіційні особи з оптимізмом дивляться на масштабні реформи, що проводяться в Києві, незважаючи на побоювання з приводу корупції, що зберігаються. Констатовано високу суспільну підтримку щодо ухвалення прийняття України в ЄС у Швеції, Фінляндії та Данії, водночас зазначено, що 41 % країн у ЄС виступає проти. Тим часом Польща, Угорщина та Словаччина побоюються, що їхня аграрна економіка постраждає, якщо Україна, як велика аграрна країна та торговий конкурент, отримає право на сільськогосподарські субсидії. Цю тему продовжує журналіст угорської «Portfolio» Л. Браумюллер, який наводить коментар В. Вречіонової – чеської політичної діячки, євродепутатки від партії «Громадянська демократична партія» (ODS). В. Вречіонова очолює Комітет Європейського Парламенту з питань сільського господарства та розвитку сільських територій. Політикиня вважає, що нинішня зміна пріоритетів на користь оборонних і безпекових витрат означатиме скорочення коштів для фермерів у межах наступної Загальної аграрної політики. Автор підкреслює, що через конкуренцію з третіми країнами, зокрема з Україною, і через загострення геополітичної ситуації переговори в Брюсселі залишаються напруженими, а остаточні рішення щодо ресурсів для агросектору можуть суттєво вплинути на стійкість фермерських господарств.

Критичні коментарі в іноземних медіа викликали окремі дії українських владних структур. Так, угорська газета «Népszava» пише про тимчасове затримання в Берегівському районному територіальному центрі комплектування та соціальної підтримки студентів Закарпатського угорського інституту імені

Ференца Ракоці П, які звернулися туди для оновлення даних. Згідно з твердженням Товариства угорської культури Закарпаття, така практика суперечить чинному українському законодавству, яке визначає підстави і порядок обмеження особистої свободи. Водночас із посиланням на міністра закордонних справ Угорщини П. Сіярто повідомляється, що ввечері того самого дня студентів звільнили.

У статті польського тижневика «Wprost» наведено результати опитування «United Surveys IBRiS», проведеного з 10 по 13 жовтня 2025 року. Згідно з опитуванням, до 65,5 % поляків вважають, що відносини між Польщею та Україною погіршилися. Порівняно з опитуванням 2024 року, кількість тих, хто вказує на погіршення польсько-українських відносин, зросла з 61,3 % до 65,5 %.

Отже, іноземні оглядачі та експерти продовжують висвітлювати події, пов'язані з обговоренням мирних ініціатив президента США Д. Трампа і пропозицій щодо припинення бойових дій між росією й Україною. Загальний контекст публікацій щодо зазначених мирних пропозицій та ініціатив стримано оптимістичний, а в європейських медіа – певною мірою критичний. Відзначається наростання розбіжностей у баченнях адміністрації президента США та європейських лідерів щодо основних пунктів проєкту мирного плану. Позитивні повідомлення головним чином стосуються успіхів Збройних Сил України щодо протистояння агресору та ефективності спеціальних операцій, проведених українськими військовими на ворожій території. Негативні коментарі упродовж листопада переважно були викликані повідомленнями про: скандал довкола «Енергоатому», відставку на цьому тлі керівника Офісу Президента України А. Єрмака, перспективи вступу нашої держави до ЄС на фоні блокування цього процесу окремими державами. До критичних повідомлень також належить інформація про неналежний рівень боротьби з корупцією в цілому та дії окремих владних інституцій зокрема, які шкодять іміджу України.